

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

MUZIKOLOGIJA

Oddelek za
muzikologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Muzikologija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Muzikologija je humanistična veda, ki preučuje glasbo. Glasba je danes prisotna in dostopna bolj kot kadarkoli prej. Ne slišimo je le na koncertih in raznih drugih prireditvah, ne posredujejo nam je več le tradicionalni mediji, kot sta radio in televizija, temveč smo z njo v stiku domala povsod: ob vožnji z mestnim avtobusom, ob srkanju kave v priljubljeni kavarni, ob nakupih v trgovskem središču, na zabavi z vrstniki, ob počitniškem poležavanju na plaži in – navsezadnje lahko do nje kadarkoli dostopamo z nekaj kliki na svojem pametnem telefonu. Tudi glasbenih zvrsti je danes toliko, da jim že težko sledimo. S tem raznolikim glasbenim svetom se ukvarjajo muzikologi, ki glasbo opazujejo v vseh njenih oblikah in pojavnostih ter z vseh različnih perspektiv: domala ni več z glasbo povezane teme, ki je sodobna muzikologija ne bi obravnavala. Kljub nezadržnemu širjenju muzikološkega preučevanja tudi na popularnejše in komercialno usmerjene žanre, je največji del pozornosti muzikologov vendarle še vedno usmerjen v t. i. umetnostno oz. klasično glasbo. Tako je zasnovan tudi študij na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete UL.

Muzikologijo se lahko študira kot enopredmetno ali dvopredmetno smer. Enopredmetna smer študentom in študentkam ponuja možnost najširše poglobitve v muzikološko stroko. Prihodnji diplomanti in diplomantke pridobijo širok nabor temeljnih znanj s področja teorije glasbe (harmonija, kontrapunkt, oblikoslovje, instrumentacija in orkestracija, razvijanje slušnih zaznav, zgodovina teorije glasbe), zgodovine glasbe (zgodovina evropske in slovenske glasbe, zgodovina muzikoloških premislekov o glasbi, historična izvajalska praksa, glasbena paleografija), et-

nomuzikologije (etnomuzikološki pristopi h glasbi, popularna glasba, slovenska ljudska/tradicijska glasba, antropologija glasbe) in z interdisciplinarnih muzikoloških področij (psihologija, sociologija in estetika glasbe, glasbena akustika, glasba in tehnologija, nemščina kot jezik stroke). Na predavanjih, seminarjih in vajah spoznavajo in vrednotijo glasbo preteklih obdobij in sodobnega časa, srečujejo se s starimi glasbenimi zapisi in se učijo njihovega prebiranja, urijo se v različnih pristopih k analizi glasbe, razvijajo zmožnosti slušnega zaznavanja, učijo se izbrane partiture instrumentirati za orkester, spoznavajo pretekle in aktualne glasbeno-estetske, glasbeno-sociološke in glasbeno-psihološke poglede, na terenu poslušajo ljudske pevce, spoznavajo glasbo drugih kultur in popularno glasbo, obiskujejo koncerte, hodijo na festivale starejše in sodobne glasbe ...

Tudi dvopredmetna smer študentom in študentkam zagotavlja vsa potrebna temeljna znanja za delovanje na strokovnem muzikološkem področju, čeprav imajo v predmetniku nekoliko manj obveznosti kot študenti in študentke na enopredmetni smeri. Hkrati z dvopredmetnim študijem na Oddelku za muzikologijo morajo namreč vpisati še eno od dvopredmetnih smeri na Filozofski fakulteti (ali Teološki fakulteti). Tako pridobijo potrebna znanja in kompetence za delovanje na še enem strokovnem področju, s čimer se širijo tudi njihove zaposlitvene možnosti. Za prihodnjega muzikologa in muzikologinjo so nedvomno zanimive povezave, ki mu omogočajo poglobiti znanje na področjih, kjer se muzikologija posebej tesno povezuje z ostalimi humanističnimi disciplinami (zgodovina – zgodovina glasbe, filozofija – estetika glasbe,

sociologija – sociologija glasbe). Zanimive so tudi povezave s programi, ki preučujejo druge umetnosti (umetnostna zgodovina, primerjalna književnost), možnih pa je še mnogo drugih kombinacij.

Študenti in študentke višjih letnikov se pogosto odločijo za semestrski ali celoletni študij v tujini v okviru programa Erasmus+. Odpravijo se lahko na eno od univerz, s katerimi Oddelke že sodeluje, ali pa se na njihovo pobudo vzpostavijo nove povezave; možnosti je zelo veliko. Posebej tesno je sodelovanje z Univerzo Karla Franca iz Gradca in Akademijo za glasbo v Zagrebu, s katerima je vsako leto organiziran trilateralni študentski muzikološki simpozij, kjer lahko študenti in študentke, ki to želijo, že v času študija pred kolegi in kolegicami iz tujine predstavijo svoje prispevke o glasbi. Povezave s kolegi in kolegicami iz tujine se vzpostavljajo tudi na vsakoletnih strokovnih ekskurzijah, ki se jih študenti in študentke udeležijo v okviru vaj iz zgodovine glasbe. Stik z najnovejšimi dognanji v muzikologiji oddelke ohranja tudi prek gostujočih predavateljev in predavateljic, ki sodijo v sam svetovni vrh muzikološke stroke.

Na Oddelku za muzikologijo že več kot desetletje delujeta Študentski pevski zbor in simfonični orkester Filozofska filharmonija. Edinstven med glasbenimi sestavi, ki delujejo na Univerzi v Ljubljani, je nedvomno fakultetni Etnoansambel, ki izvaja glasbo najrazličnejših svetovnih kultur; priredbe za Etnoansambel pišejo študenti in študentke sami. Številne možnosti za obštudijske dejavnosti ponuja tudi Študentska sekcija Slovenskega muzikološkega društva.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Glasbeni stavek 1A	30	30	15	75	6
2. Uvod v muzikologijo E	30	30		60	5
3. Uvod v etnomuzikologijo E	30	30		60	5
4. Zgodovina glasbe 1A E	30	30		60	6
5. Glasbena akustika E	30			30	2
6. Nemščina za muzikologe 1		30		30	2
7. Izbirni predmet 1		30		30	3
2. semester					
8. Glasbena akustika E	30			30	2
9. Nemščina za muzikologe 1		30		30	2
10. Glasbeni stavek 1B	30	60	15	105	7
11. Zgodovina glasbe 1B E	30	30		60	6
12. Popularna glasba E	30		30	60	6
13. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	5
14. Izbirni predmet 2		30		30	3
2. letnik					
3. semester					
15. Glasbeni stavek 2A E	30	60	15	105	7
16. Zgodovina glasbe 2A E	30	30		60	6
17. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 1 E	30	30		60	5
18. Psihologija glasbe	30			30	3
19. Nemščina za muzikologe 2		30		30	2
20. Izbirni predmet 3		30		30	3
21. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	4
4. semester					
22. Glasbeni stavek 2B E	30	60	15	105	7
23. Zgodovina glasbe 2B E	30	30		60	6
24. Slovenska ljudska/tradicijska glasba E	30	30		60	5
25. Glasbena paleografija			30	30	3
26. Nemščina za muzikologe 2		30		30	2
27. Izbirni predmet 4		30		30	3
28. Zunanji izbirni predmeti	30	30		30	4

3. letnik

5. semester

29. Glasbeni stavek 3A E	30	30	30	90	5
30. Zgodovina glasbe 3A E	30	30		60	6
31. Glasbe sveta: Antropologija glasbe E	60			60	5
32. Sociologija glasbe	30			30	3
33. Izbirni predmet 5		30		30	3
34. Diplomski izpit E					4
35. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	4

6. semester

36. Glasbeni stavek 3B E	30		30	60	5
37. Zgodovina glasbe 3B E	30	30		60	6
38. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 2 E	30	30		60	5
39. Estetika glasbe	30			30	3
40. Izbirni predmet 6		30		30	3
41. Diplomski izpit					4
42. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke	letnik
1. Etnoansambel 1-2*		30		30	3	1., 2.
2. Glasba in gib		60		60	3	2., 3.
3. Glasba in tehnologija		30		30	3	1., 2.
4. Glasbena praksa: Instrumentalna skupina 1-5*		60		60	4	1.
5. Glasbena praksa: Vokalna skupina 1-5*		30		30	4	1.
6. Historična izvajalska praksa 1*		30		30	3	2., 3.
7. Historična izvajalska praksa 2*		30		30	3	2., 3.
8. Igranje partitur 1		30		30	3	1., 2., 3.
9. Igranje partitur 2		30		30	3	2., 3.

*Predmeti se izvajajo ciklično.

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Glasbeni stavek 1A	30	30	15	75	6
2. Uvod v muzikologijo D	30	30		60	3
3. Uvod v etnomuzikologijo D	30	30		60	3
4. Zgodovina glasbe 1A D	30	30		60	4
2. semester					
5. Glasbeni stavek 1B	30	60	15	105	7
6. Zgodovina glasbe 1B D	30	30		60	4
7. Izbirni predmet 1 ali zunanji izbirni predmet		30		30	3
2. letnik					
3. semester					
8. Glasbeni stavek 2A D	30	45	15	90	6
9. Zgodovina glasbe 2A D	30	30		60	4
10. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 1 D	30	30		60	3
11. Izbirni predmet 2		30		30	3
4. semester					
12. Glasbeni stavek 2B D	30	45	15	90	6
13. Zgodovina glasbe 2B D	30	30		60	4
14. Etnomuzikološki izbirni predmet	30	30		60	4
3. letnik					
5. semester					
15. Glasbeni stavek 3A D	30	30	30	90	4
16. Zgodovina glasbe 3A D	30	30		60	4
17. Glasbe sveta: Antropologija glasbe D	60			60	3
18. Izbirni predmet 3		30		30	3
19. Diplomski izpit D					1
6. semester					
20. Glasbeni stavek 3B D	30		30	60	3
21. Zgodovina glasbe 3B D	30	30		60	4
22. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 2 D	30	30		60	3
23. Izbirni predmet 4		30		30	3
24. Diplomski izpit					2

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke	letnik
1.	Psihologija glasbe	30			30	3	1., 2., 3.
2.	Sociologija glasbe	30			30	3	1., 2., 3.
3.	Glasbena paleografija			30	30	3	1., 2. 3.
4.	Glasbena akustika D	60			30	3	1., 2.
5.	Estetika glasbe	30			30	3	2., 3.

Nabor etnomuzikoloških izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke	letnik
1.	Popularna glasba D	30		30	60	4	2.
2.	Slovenska ljudska/tradicijska glasba D	30	30		60	4	2.

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Estetika glasbe

Pri predmetu študenti in študentke spoznajo ključne tokove glasbeno-estetske in glasbeno-filozofske misli, spremljajo osnovne glasbeno-estetske pojme, teorije in procese ter njihovo spreminjanje v času. S tem si izoblikujejo osnovni odnos do estetskih fenomenov in kriterije za vrednotenje glasbe.

Glasbe sveta: Antropologija glasbe

Študenti in študentke spoznajo zgodovino, teorijo in recepcijo obravnavanih glasbenih zvrsti v njihovem kulturnem kontekstu. S tem razvijejo sposobnost kritičnega vrednotenja glasbe in opazovanja njene družbene vloge.

Glasbena akustika

Študenti in študentke spoznajo osnove glasbene akustike in mejnih ved. Pri tem se predmet posebej usmerja v spoznavanje fizikalnih osnov zvoka kot predmeta glasbenega oblikovanja, fiziološke zakonitosti zaznavanja zvoka, akustike prostorov, glasbenih instrumentov ipd.

Glasbena paleografija

Študenti in študentke spoznajo zakonitosti zapisovanja glasbe od antike do 17. stoletja (notiranja v antiki, črkovna notacija, koralna notacija, črna menzuralna notacija, bela menzuralna notacija, tabulature v solistični glasbi). Usposobijo se za transkribiranje starejših notnih zapisov v sodobno notacijo.

Glasbeni stavek 1A–3B

Študenti in študentke spoznajo osnovne kompozicijske prvine, postopke in analitična orodja. Dobijo vpogled v razvoj harmonskega mišljenja, različnih glasbenih oblik in v soodvisnost formalne strukture glasbenega dela od harmonske strukture. Pridobijo sposobnost analitičnega mišljenja in samostojne analize glasbenih del.

Historična izvajalna praksa 1–2

Študenti in študentke si izoblikujejo zavest o problematiki historično korektne interpretacije glasbenih del iz časa pred letom 1800. Spoznajo temeljne vire za poznavanje historične izvajalne prakse in skozi njih aktualne smernice za historično korektno izvajanje glasbe ter se usposobijo za kritično presojanje sodobnih izvedb historičnih glasbenih del.

Igranje partitur 1–2

V okviru predmeta se študenti in študentke usposobijo za igranje lažjih instrumentalnih in vokalno-instrumentalnih partitur, v katerih so uporabljeni različni ključi (G-, C-, F-ključ) in transpozicije.

Popularna glasba

Študij je usmerjen v sistematično obravnavo specialne problematike izbrane teme s področja popularne glasbe. Ta se osredotoča na različna zgodovinska, interdisciplinarna in glasbenoanalitska vprašanja. V okviru predmeta je dovršen del kontaktnih ur namenjen seminarskemu delu (problem-based learning).

Psihologija glasbe

Študenti in študentke spoznajo temeljna zgodovinska prizadevanja na področju psihologije glasbe. Spoznajo del osnovnih teoretskih področij psihologije glasbe ter vzpostavijo zavedanje o interdisciplinarnih metodoloških in vsebinskih povezavah s sociologijo glasbe, teorijo glasbenega stavka, estetiko glasbe, kognitivnimi vedami in kulturologijo.

Slovenska ljudska/tradicijska glasba

Študenti in študentke spoznajo večplastnost slovenske glasbe v evropskem kontekstu in uvrščanje dejanskih ljudskih praks v kontekst celostne podobe glasbenega življenja. Hkrati dobijo vpogled v raziskovalne tradicije in sodobne znanstvene pristope pri obravnavanju ljudskih praks.

Sociologija glasbe

Predmet posreduje vedenje o temeljnih zgodovinskih prizadevanjih na področju sociologije glasbe. Študenti in študentke spoznajo osnovne teoretske glasbenosociološke pristope in se usposobijo za apliciranje spoznanih metod na različne glasbene pojave.

Uvod v etnomuzikologijo

Študenti in študentke spoznajo temeljne dosežke etnomuzikološke stroke v zgodovinskih in zemljepisnih razsežnostih. Seznanijo se z značilnostmi in povezavami terenskega in kabinetnega raziskovalnega dela ter položajem slovenskega raziskovanja v kontekstih evropske in svetovne etnomuzikologije.

Uvod v muzikologijo

Pri predmetu študenti in študentke spoznajo zgodovino, osnovne metode in področja muzikološkega raziskovanja. Natančno se seznani s slovensko muzikološko tradicijo.

Zgodovina glasbe 1A–3B

Študenti in študentke spoznajo različne stile in umetnostna naziranja obdobj, ki jih predmeti zajemajo. To obsega kompozicijske tehnike in postopke, glasbeno teorijo in filozofsko-estetsko ozadje. Študenti in študentke tako spoznajo zakonitosti razvoja glasbene umetnosti v obdobju, ki ga predmet zajema, in vse bistvene kulturne dejavnike, ki so nanj vplivali.

Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 1–2

Študenti in študentke pri predmetu spoznajo osrednje nosilce glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti na Slovenskem (od začetkov do konca 20. stoletja), ki so bistveno sooblikovali samobitnost nacionalne glasbene kulture, kakor tudi zakonitosti razvoja glasbene umetnosti na Slovenskem kot sestavnega dela evropske zgodovine glasbe.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer). V zadnjem letniku študija opravi študent oz. študentka diplomski izpit.

Študenti in študentke dvopredmetne smeri morajo za dokončanje študija opraviti tudi vse obveznosti na drugi dvopredmetni smeri v obsegu 90 KT (skupaj torej 180 KT).

»Študij muzikologije ponuja izredno zanimivo raziskovanje najrazličnejših vrst glasbene umetnosti. Ker so skupine študentov manjše, je študijsko okolje izredno prijateljsko in zelo pozitivno, kar je za študente še posebej pomembno.«

– Blaž Andrejka, alumen prvostopenjskega študijskega programa Muzikologija in alumen drugostopenjskega študijskega programa Muzikologija

Strokovni profil in veščine

Prvostopenjski študij muzikologije diplomantom in diplomantkam zagotovi širok nabor temeljnih znanj z muzikološkega strokovnega področja. Diplomirani muzikologi in muzikologinje obvladajo metode muzikološkega dela, poznajo in razumejo različne teoretske poglede na glasbo. Poglobljeno poznajo in razumejo področje glasbene teorije, razvijejo sposobnost strukturiranega poslušanja in analitičnega opazovanja glasbe in njenega kritičnega vrednotenja. Pregledno poznajo zgodovino, teorijo in recepcijo glasbe od najstarejših obdobj do sodobnosti in razumejo, da je glasbena umetnost preddoločena z vsakokratnim zgodovinskim in kulturnim (družbenim, duhovnim in psihološkim) kontekstom. Kritično presojujejo primarne glasbene vire in sekundarno strokovno muzikološko literaturo ter se usposobijo za ubesedovanje in posredovanje z glasbo povezanih vsebin. Berejo notne zapise različnih obdobj in jih transkribirajo v sodobno notacijo, poznajo tehnike zapisovanja zvoka in slike. Poznajo in vrednotijo različne glasbene žanre in glasbo različnih kultur in družbenih okolij.

Kot diplomanti in diplomantke humanističnega študija so diplomirani muzikologi in muzikologinje odprti za drugačnost in pluralnost, sposobni kritično sprejemati in oblikovati mnenja, razvijejo sposobnost ustnega in pisnega izražanja in sporočanja ter obvladajo jezikovno kulturo. Sposobni so samostojno in odgovorno opravljati strokovno delo na svojem področju.

Zaposlitvene možnosti

Ob široki prisotnosti in dostopnosti glasbe so zelo široke in raznolike tudi zaposlitvene možnosti diplomantov in diplomantk prvo-stopenjskega študija muzikologije: muzikološka znanja so potrebna v vsaki ustanovi, ki se na tak ali drugačen način ukvarja z glasbo.

Diplomanti in diplomantke se pogosto zaposlujejo v medijih, tako javnih kot komercialnih, saj je prav tu glasba najbolj prisotna. Po zaključeni prvi stopnji študija lahko med drugim delajo kot glasbeni uredniki, asistenti režije, voditelji glasbenih oddaj, sodelavci za glasbene vsebine v elektronskih medijih, uredniki spletnih glasbenih vsebin, sodelavci v reklamnih agencijah.

Mnoge javne in zasebne ustanove hranijo, obdelujejo in raziskujejo raznoliko glasbeno gradivo, ki ga preučujejo in urejajo muzikologi in muzikologinje kot strokovni sodelavci v mediateki, glasbeni arhivariji in dokumentalisti, uredniki v glasbeni založbi, strokovni sodelavci v knjižnici, muzeju in drugih javnih institucijah, strokovni projektni sodelavci v raziskovalnih institucijah.

Diplomanti in diplomantke muzikologije kot svetovalci in organizatorji v javnem in zasebnem sektorju sodelujejo tudi pri sooblikovanju glasbenega življenja na lokalnem in državnem nivoju. Med drugim so lahko zaposleni kot svetovalci za področje glasbe v javnem sektorju (npr. v občinskih in državnih odsekih za kulturo), organizatorji glasbenih prireditev, strokovni sodelavci v kulturnih društvih, predstavniki za stike z javnostjo v glasbenih ustanovah in pri glasbenih ansamblih, sodelavci v službah za protokol ali turistični delavci (turistična združenja, turistične agencije).

Nenazadnje muzikologi in muzikologinje kot diplomanti in diplomantke humanističnega študija pridobijo široka znanja za delovanje tako na širšem področju kulture kot tudi na vseh področjih, kjer sta potrebna širša humanistična razgledanost in poznavanje družbenih in kulturnih pojavov in procesov.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Vesna Venišnik Peternelj
tajnistvo.muzikologije@ff.uni-lj.si
Soba 534

Telefon:

+386 1 241 14 40

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Nejc Sukljan
nejc.sukljan@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://muzikologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati muzikologijo

»Študij na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete UL, ki je v skladu z naravo muzikološke vede same naravnano interdisciplinarno, mi je dal povsem nov pogled na glasbo kot na izredno kompleksen pojav, ki ga je mogoče opazovati na mnoge načine in z različnih perspektiv. Znanje je mogoče med študijem prav tako dopolnjevati z izbiro t. i. zunanjih izbirnih predmetov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali drugih akademijah in fakultetah Univerze v Ljubljani, za neprecenljivo izkušnjo pa štejem mednarodno študijsko izmenjavo, ki jo prihodnjim študentom še posebej priporočam.«

– Jana Erjavec, alumna prvostopenjskega študijskega programa Muzikologija in alumna drugostopenjskega študijskega programa Muzikologija

»Študij muzikologije me je naučil pozorno poslušati. Pa ne le glasbe, temveč tudi svet okoli sebe.«

– Ivana Maričić, alumna prvostopenjskega študijskega programa Muzikologija in alumna drugostopenjskega študijskega programa Muzikologija

